Naar een actief en gestandaardiseerd anticonceptiebeleid: een kwaliteitsverbeterend project

Haio: JESPERS Lien , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: Bartholomeeusen Els

Context: In België vonden er tussen 2001 en 2008 veertien tot vijftien zwangerschapsafbrekingen plaats per honderd levend geborenen. Ruim 40% van deze patiënten bleek geen anticonceptie te gebruiken. Bij 30% ervan lag de oorzaak aan een falend pilgebruik. Theoretisch zou de huisarts, door veel aandacht aan anticonceptie te schenken, kunnen bijdragen aan de preventie van deze zwangerschapsafbrekingen. Wijkgezondheidscentrum De Ridderbuurt in Leuven en wijkgezondheidscentrum Vierkappes in Tienen optimaliseerden hun anticonceptiebeleid en onderzochten het effect ervan.

Onderzoeksvraag: In dit onderzoek werden de barri?res voor een optimaal anticonceptiebeleid in de wijkgezondheidscentra in kaart gebracht. Vervolgens werd er onderzocht of een actief en gestandaardiseerd beleid rond anticonceptie bij vrouwen in de fertiele levensfase kan leiden tot een vermindering van het aantal zwangerschapstesten zonder zwangerschapswens. Na afloop werd dit beleid geëvalueerd door het zorgteam.

Methode: De onderzoekspopulatie waren enerzijds de vrouwen ingeschreven in beide wijkgezondheidscentra, met een zorgcontact rond anticonceptie, en anderzijds de artsen, de verpleegkundigen en de praktijkassistenten. De interventies werden gekozen aan de hand van een visgraatanalyse. Er werden hieruit vijf barri?res voor een optimaal anticonceptiebeleid geselecteerd, waarvoor telkens een protocol ter verbetering werd uitgewerkt. Als uitkomstindicator registreerde men het aantal zwangerschapstesten zonder zwangerschapswens in de vijf maanden voor en na de interventies. Bijkomend gaf het zorgteam feedback over het project in een online vragenlijst.

Resultaten: Er werden 36 zwangerschapstesten zonder zwangerschapswens geregistreerd voor de interventie en 51 nadien. Dit verschil was niet statistisch significant ($p = 0,15$). De vragenlijst werd door 15 van de 16 leden van het zorgteam ingevuld. Elk protocol werd door de meerderheid van het zorgteam geëvalueerd als een verbetering. Niemand evalueerde de protocollen als een achteruitgang. De meerderheid verkoos alle protocollen in de toekomst te blijven gebruiken.

Conclusie: Dit praktijkverbeterend project gaf een gevoel van kwaliteitsverbetering bij de zorgverstrekkers, maar kon tijdens het verloop van de studie geen daling van het aantal zwangerschapstesten zonder zwangerschapswens aantonen. Een herhaling van de registratie op lange termijn lijkt aangewezen.